

fortryde, at man ikke fra Statens Side i 1907 vedtog det fra socialdemokratisk Side stillede Forslag om at overtage De Danske Sukkerfabrikker.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Rode): Det ærede Medlem Hr. Kragh har som Ordfører for Partiet Venstre indtaget nogenlunde den samme Stilling som tidligere, tilkendegivende, at Partiet Venstre har stemt for dette Lovforslag og ønsket det fremmet, men at det var under særlige Forhold, og man kan ikke regne med Partiets Villighed til at fremme det nu. De Bemærkninger, det ærede Medlem i den Henseende har fremsat, er imidlertid ikke rigtige; thi Partiets Tilslutning til Lovforslaget, som det forelaa den Gang, begrundedes *ikke* ved de da foreliggende Forhold, men ved en *principiel* Tilslutning til Tanken om Tilsyn med visse Virksomheder og ved en *direkte* Henvisning til Partiets Program i den Henseende. Den Maade, hvorpaa Lovforslaget paa visse Punkter var affattet, kunde naturligvis være præget af den Tid, hvori det fremkom, men det *Problem*, som Lovforslaget beskæftiger sig med, er ikke et *Øjeblikksproblem*, men et varigt *Problem*.

Nu føjede det ærede Medlem til, at nogle Udtalelser fra Socialdemokratiet maatte vække Betænkelighed. Hvis disse Udtalelser fra Socialdemokratiet, som gaar ud paa, at man betragter dette som det første Skridt og ønsker at komme videre frem i den Retning, som Socialdemokratiet mener er den rigtige, kan volde Betænkeligheder, maatte de have voldt de samme Betænkeligheder i 1919; thi Socialdemokratiet sagde i 1919 nøjagtigt det samme som nu. De fremsatte et særligt Forslag, som tilsigtede at bringe hele Erhvervslivet ind under Kontrol. Det modsatte jeg mig ganske bestemt ud fra min Opfattelse, og det forhindrede ikke, at Venstre gav sin Tilslutning til Lovforslaget. Og i øvrigt er jo den Betragtning, som det ærede Medlem fremsætter, ikke rigtig. Den Omstændighed, at et Parti mener, at et Forslag er et Skridt frem ad den Vej, det ønsker at gaa videre ad, kan jo ikke medføre, at et andet Parti ikke deltager i en Lovgivningsvirksomhed, som det i øvrigt finder rigtig. Det ærede Medlem vil se, at naar Socialdemokratiet i sin Tid har stemt for at udvide Valgretten til at indtræde ved 25 Aars Alderen, siger Socialdemokratiet: Vi gaar ned fra 30 til 25 Aar, fordi det er et Skridt i den Retning, vi ønsker, idet vi ønsker en endnu lavere Valgretsalders; men dette har dog ikke for Venstre indeholdt eller kunnet indeholde nogen Be-

tænkelighed for Partiet ved at træffe den Afgørelse, at 25 Aars Valgretsalders var den rigtige. Og naar Socialdemokratiet sagde: Naar vi ønsker at afskaffe den privilegerede Valgret til Landstinget, er det som et første Skridt hen imod et Etkammersystem, vil det ærede Medlems Ræsonnement da sige: Da vi er imod Etkammersystemet, kan vi ikke gaa med til Valgretsprivilegiernes Afskaffelse, thi det er saare betænkeligt, da Socialdemokratiet ønsker, naar de har naaet det, at gaa videre. Tværtimod har man fra Venstres Side været med til Valgretsprivilegiernes Afskaffelse ud fra det Synspunkt, at det var det rigtige. Det var derfor ogsaa en ganske anderledes forstandig Betragtning, der kom frem til Gunst for dette Lovforslag fra den daværende Ordfører fra Venstres Side i Folketinget i 1919, en Mand, der senere nogle Aar sad paa Folketingets Formandsplads, nemlig det daværende Medlem Jørgen Jensen (Klejs). Han sagde, vendt imod det ærede Medlem Hr. Fraenkel, om hvem han mente, at han vel havde erklæret sig villig til Forhandling om Lovforslaget, men efter Jørgen Jensens Opfattelse ikke tilstrækkeligt havde vist dette i Handling, at han forstod ikke, at det ærede Medlem Hr. Fraenkel kunde mene, „at det er sund konservativ Politik at modsætte sig det, som er foreslaaet i Lovforslaget. Jeg tror derimod, at hvis man vil fremme Socialdemokratiets Ideer, skal man modsætte sig alle, ogsaa de virkelig berettigede, Krav, hvis Gennemførelse Tiden kræver“. Se, det var en forstandig Udtalelse, som Hr. Jørgen Jensen (Klejs) den Gang fremsatte ud fra sit specielle Venstresynspunkt. At modsætte sig et Krav, som er berettiget, fordi der findes et Parti, Socialdemokratiet, som ønsker noget andet og videregaaende, kan ofte netop være til Fremme af dette Partis Vækst. Jeg synes, at det ærede Medlem Hr. Kragh skulde lægge sig paa Sinde, hvad det tidligere Medlem Hr. Jørgen Jensen udtalte om denne Sag. Da jeg er ved at citere ham, vil jeg, for at godtgøre Rigtigheden af, hvad jeg før sagde, nævne, at han udtrykkeligt sagde følgende: „Venstre har sit Program, og derfor er vi villige til at give det Udtryk i Realiteter.“ Dette Program er Tilsyn med visse Virksomheder.

Jeg skal her gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at hans Gengivelse af, hvad Indenrigsminister Berg sagde, da han genfremsatte Lovforslaget i 1920, ogsaa er mangelfuld; thi den daværende Indenrigsminister sagde i sin Fremsettelse i Landstinget, at ud fra en afgjort principiel Tilslutning til det, hvori „vi fra Venstres